

LEBRIS

We know
books

NICOLAE STOIE

FANTOME DE DRUM

Antologie, prefață, notă biobibliografică
și selecția referințelor critice

de

MIRCEA MOȚ

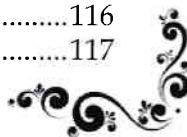
Editura Academiei Române
București, 2024

CUPRINS

<i>Schiță de portret de Mircea Moț</i>	5
CONSEMNELE NECESARE (1969)	11
Exegi	13
A doua zi de joc.....	14
A patra zi de joc	15
Toamna.....	17
Între noi... ..	18
Călărețul alb	19
Decembrie fantastic	20
Punct de fugă.....	21
O albastră zi.....	22
În curând s-ar putea	23
Pentru un timp.....	24
DRUMUL SPRE SOLSTIȚIU (1970)	25
Cuvintele	27
Acel tânăr poet	28
Fantoma tatălui meu	29
Acești războinici.....	30
Bunicul meu Hanibal ante portas.....	31
Copiii mei jucându-se	32
Dans final	33
Pe un motiv de baladă.....	34
Scrisoare	35
Ora de aritmetică	36
Recreație cu Elena	37
Nu mai plânge.....	38

O RAMURĂ DEASUPRA IERBII (1975)	41
Cântecul miresei.....	43
Solii	44
Mireasa	45
Ochiul dorului.....	46
Între mireasă și mire.....	47
Doină II.....	48
Dimineața mirilor	49
Puntea din ramura verde.....	50
Iubire pentru un măr ionatan	51
Lacrima.....	52
Logodnă	53
Tu	54
Patria.....	55
Ocna Sibiului	56
Domnaru Opreșan Maria	57
Capcană de prins pasărea paradis	58
Florile de-o zi.....	60
Luna ca o floare.....	61
Floarea cu numele Maria	62
Eternitatea	63
Corul copiilor	64
Prânz academic la masa înțelepților	65
Epilog.....	66
Visa	67
ZĂPADA DIN ANUL O MIE (1981)	69
Iunie	71
Toamnă.....	72
Și.....	73
Făt-Frumos din lacrimă.....	74
Romeo și Julieta.....	75
Trandafirul de sânge	76
Creion	77

Moby Dick.....	78
Zăpada din anul o mie.....	79
VEACUL DE AUR (1984)	81
Diavolul șchiop	83
Semne	84
Sisif.....	85
Atelierul de reconstituiri.....	86
Gărgăunii	87
Rășinari.....	88
Aici.....	89
CERUL SENIN AL LIMBII ROMÂNE (1985)	91
Vis	93
Profesoara de înot.....	94
Lecția de anatomie cu d-l Arghezi	95
Ochiul boului.....	96
Omul-statuie.....	97
Adio la cititor.....	98
HARPHA NOPTII (1997).....	99
Harpha nopții	101
Fantome de drum	102
Pui de cățea.....	103
Călăul cel bun	104
Mirele electric.....	105
Ulise	106
Adam și Eva.....	107
Măr și vierme.....	108
Slujba lui Lazăr.....	109
PASTELURILE DE LA OCNA SIBIULUI (2007)	111
Prefață.....	113
De pe Dealul Ocnei.....	115
Metamorfoză	116
Poemul ermetic	117

Pe Figudom.....	118
Oppidum salisfodium.....	119
Capsula toponimică.....	120
Malul Visei.....	121
Fânețe la Măgheruș	122
Răsfrângere	124
Visul de sare	125
Lacul verde	126
Lacul fără fund	127
Pădurea de păducei.....	128
Tufă de soc în octombrie.....	129
Epiderme de flori de Brândușe.....	130
Cetonia aurata.....	131
Ploi de sare.....	132
Mezul iernei.....	133
Cripta lui Vereș	134
Prințul Montenuova	135
Ermionda și Anaconda.....	136
Referințe critice.....	139

EXEGI

Ne vom muta curând
în aceste cuvinte ca niște luminoase odăi,
unde ca orice țaran am adus și puțină iarbă și puțin
pământ
și am lăsat locuri goale să se nască ecoul pașilor tăi.
Cu vremea o să aduc tot felul de păsări,
urși adevărați și încă altceva
care să treacă prin timpul nostru de lungă puritate
în locul florilor de material plastic și mucava.
Apoi răsari tu,
ca o lună fantastică din zidurile albe de cetate
și ninge cu păsări prin iernile sfinte,
iar ele își fac cuibul în umerii mei:
cuvinte, cuvinte, cuvinte, cuvinte
de sus în jos
de jos în sus
aere perennius...

A DOUA ZI DE JOC

(Cel de al treilea)

Eu astăzi voi pleca pe mări departe,
mă voi urca poate pe munți înalți
ori mă voi coborî în minele adânci.
De altfel e același lucru,
ca Iason, dacă-ți faci vine din brațe vâsle
s-aduci pentru ai tăi lâna de aur,
ori dacă-ți faci din brațe aripi
să-nfrângi singurătățile zăpezii,
răzbind urletul gerului și răzbătând prin ceață
sau vinele de ți le umpli cu putere
de oțel și te cobori în ere
să reîntorci mormane vechi de timp la viață.

Tu o să fii până diseară Penelopa,
- vreau să-ți spun numai c-așa te vei numi;
de fapt, vei fi până mă-ntorc o stea,
în care eu să cred și să o las în urmă,
călătorind însă în același timp spre ea.

Ci eu, plecând, mă voi muta într-altul
și tu va fi să treci în el cu fiecare clipă,
unindu-ne-amândoi într-un al treilea,
pe care doar în vis încerc să-l știu,
dar într-o zi am să-l ridic spre soare-n brațe
zicând: „Bine-ai venit, întâiul nostru fiu!”

Că din întâia zbatere a clipei
a fost ca soarele să ne boteze jocul.
Și jocul se mută-n al treilea.

Că se mutau în el pământul, ierburile și copacii
și păsările se roteau în jurul lui.
Și pentru el erau și aerul și ploaia
căci se muta în el lumina zilei.

A PATRA ZI DE JOC

(motiv continuu)

Aerul va fi brăzdat de păsări albe.
Va fi această zi s-o-ntâmpin lângă tine
numai cu auzul ațintit spre drumuri
pline de pași și scârțâit de osii.
Căci fi-va să mă regăsesc în alții
și prețuită-atunci va fi să-mi fie
vorba mai mult decât îmi este brațul.

Și-n ochi mi se va naște un mare dor
ființa neîmpăcându-mi-o cu mine însumi;
din întâia zbatere a clipei
a fost neliniștea-mi să fie-n joc
ca-n pragul unei lungi îndepărtări.

Și jocul se mută în arbori.
Începu prin codri desfrunzire
și viața se stingea încet în plante,
pe nesimțite se muta-n semințe.
Oamenii pregăteau deja pământul
pentru o nouă împlinire în ierburi,
mutate-n el din clipa ce trecu.
Căci oamenii muncesc pământul,
curăță ierburile și îngrijesc copacii.
Ei alcătuiesc în piatră păsări albe
și sprijină pe umeri înălțimile zilei.
Între noi va fi un drum, iar la un capăt tu.

TOAMNA

Toamna devenim, iubito, mai greoi
 pământul se face cleios de atâtea ploii,
 ni se agață de tălpi temător că ne-o pierde,
 ca un părinte bun ce știe să ne țină
 îndepărtați de zborul subțire al frunzelor
 electrocutate de albastra lunii lumină.
 Și astfel alunecă el ca o patină-nghețată pe stele
 mereu,
 numai iarba trece prin aer-pasăre verde,
 numai marea zboară prin aer-pasăre-orfeu,
 încât ne molipsim puțin de-aceste păsări călătoare
 de-aceea te temi și-mi pipăi în fiecare seară omoplații
 să auzi dacă nu cumva vor să se prefacă în aripi.
 Dar toamna devenim, iubito, mai greoi
 anume ca să avem stabilitate mai mare
 prin lungile ploii.
 Să putem îngropa în țărână ca pe o eșarfă de culoare
 câte un ou de la fiecare pasăre migratoare.
 Totdeauna la sfârșitul acestor lucruri, iubito,
 mă aștepți la cercul polului nord care
 te strânge ca o centură de castitate.

ÎNTRE NOI

Dacă vei pune cuvintele acestea la urechi
așa cum pui uneori scoicile pe care le-ai adus
de la mare,
s-ar putea să mă auzi prin culorile din ele
strigându-te
și ți-ar putea răni timpanele sufletul meu explodând,
un călcâi ți-ar putea fi rănit de privirea mea
și nu vei mai fi în stare să mergi înainte
până când
nu te vei întoarce să privești înapoi.
Cu siguranță atunci
vei fi lovită de frigul alb al zăpezilor
căzute ca o cortină peste noapte între noi.

CĂLĂREȚUL ALB

Călcăm pe cerul unei seri de iarnă reci,
de vânt, țâțâni ruginite scârțâie-n sat la porți,
eu sunt zăpada aspră peste care treci
răsrântă-n stelele ciudate ca niște ochi de morți.

Păsări negre de pământ țipă-n aer năuce,
țiglele pocnesc pe case, de ger, ca o explozie-n serie,
și sunt viscolul alb care te aduce,
și sunt viscolul alb care te sperie.

DECEMBRIE FANTASTIC

Am văzut dragostea noastră-n chip de ciclop
înaintând prin ninsoarea cumplită.
Și toată noaptea am pipăit copaci ca un miop
gândind că sufletul tău s-a mutat într-o răchită.

Toată noaptea a fost de un singur ochi luminată
ca de un far aiurit care nu-mi da pace
și împlântam în prima zăpadă sacrificată
urmele mele străin de posace.

Ar fi trebuit o culoare sau o armură
să mă apăr de ochiul ciclopului ce mă iscodea.
Dar drumurile erau albe și negre ca într-o gravură
prin care viscoleam înjurând cu numele tău
câte-o stea.

PUNCT DE FUGĂ

Vom alege o seară cu ploaie mărunță și vânt
când bărbații umblă prin cârciumi
înfășurați în fulare,
întotdeauna sunt asemenea seri pe pământ
care se pot folosi ca săli de concerte din Bach
sau ca arene de circ.

Te vei așeza lângă peretele acela de lemn,
în vreme ce eu

cu fulgere ale mâinilor iscusite -
am să însemn

conturul trupului tău

zvârlind din celălalt capăt cuțite.

Seara o să se bucure de trecere mare
și vom simți după aplauze amândoi
că e necesară o altă mișcare.

O ALBASTRĂ ZI

Bărbații își zidesc femeile în zidurile caselor
după o datină veche
și stau un timp nebuni de iubire în vântul dintre
țărniș și mare.

Numai cu cântecul lor în ureche,
de parcă ar trece prin aer sirenele
ce înoată prin ochii tăi verzi,
acolo unde păsările își termină zborul amețite.

Și pe nesimțite
răsare prin noi o albastră zi
când mișcăm prin miezul semințelor
pământul către copii.

